

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 13213
Tarih : 06.08.2025

32291

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

Hakkari'nin Çukurca ilçesine 18 kilometre mesafede bulunan ve Türkiye'de şebeke suyu bulunmayan tek köy olma özelliği taşıyan 30 haneli Kazan (Tiyar) Köyü, temel yaşam kaynağı olan suya erişimlerinin güçlüğü nedeniyle köyde bulunan meyve ağaçlarının kuruduğu ve köylülerin geçim kaynaklarının tükendiği haberleri basına yansımıştır. Türkiye'de hâlâ şebeke suyu bulunmayan tek köy olma özelliği ile bilinen Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı, 30 haneli Kazan (Tiyar) Köyü ilçe merkezine 18 kilometre mesafedeki bulunmasına rağmen köylüler yıllardır temel yaşam hakkı olan suya erişim mücadelesi vermektedir. Köye en son 1980'li yıllarda iki çeşme yapıldığı ancak o tarihten bu yana köyde herhangi bir su altyapısı yatırımı gerçekleştirilmediği aktarılan bilgiler arasındadır. Yaz aylarında hava sıcaklığının 40 derecenin altına düşmediği bölgede, susuzluk tarım faaliyetlerini durma noktasına getirmiştir. Köyde bulunan meyve ağaçlarının, üzüm bağlarının ve tarlaların kuruma aşamasına gelmesinin yanı sıra, içme suyu ihtiyacı da ciddi bir kriz haline gelmiştir. İçme suyunu Hakkari kent merkezinden bidonlarla taşımak zorunda kalan köy sakinleri, zaman zaman Çukurca Belediyesi tarafından gönderilen su tankerlerinden faydalanabilmekte ancak bu durum ne bir kalıcı çözüm getirmekte ne de tüm köyün su ihtiyacını karşılayabilmektedir. Geçimlerini bağ ve bahçeyle sağlamaya çalışan köy sakinleri susuzluk nedeniyle bahar aylarında ekmeye başladıkları susam ve pirinç tarlalarının kuruduğunu, emeklerinin boşa gittiğini aktarmışlardır. Yıkanmak için dahi sularının bulunmadığını aktaran köylüler yaşadıkları su krizi nedeniyle yetkililerin bir an önce adım atmasını beklemektedirler. Geçimlerini tarım ve hayvancılıkla sağlayabilen 40 hanenin bulunduğu köydeki yurttaşlar, yaşanan bu temel hak ihlalinin bir an önce giderilmesini ve şebeke suyunun köylere ulaştırılmasını talep etmektedir.

Colemêrg'in (Hakkari) Rubarok (Derecik) ilçesine bağlı Anadağ (Navberoja) köyünün Nihava mezarası da su krizi ile gündeme gelmektedir. Hayvancılıkla geçimini sağlayan köylüler kuruyan sulama kanalları nedeniyle hayvanlarının susuzlukla karşı karşıya kaldığını, içecek su bulamadığı için bitkin düştüklerini aktarmışlardır. Bölgede sıcaklıkların artmasıyla birlikte sulama kanallarının kurumaya yüz tuttuğunu, temel ihtiyaç olan suya ulaşamadıklarını, hayvanların yaşamlarının tehlikede olduğunu aktarmışlardır. Yaşanan su krizi hem hayvan sağlığını tehdit etmekte hem de üretimin sürdürülebilirliğini imkânsız hale getirmektedir. Bölgede haftalardır devam eden su sorununun çözümü için ilgili kurumlardan atılmış bir adım ise bulunmamaktadır. Yetkililerin süregelen bu soruna karşı sessiz kalması, köy sakinlerinin

tepkisine neden olmaktadır. Bölgedeki kuraklığın ve ihmalkarlığın vahim duruma geldiği köyde hayvanlar daha fazla zarar görmeden yaşanan su krizinin bir an önce çözüme kavuşturulması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Hakkari'nin Çukurca ilçesine 18 kilometre mesafede bulunan ve Türkiye'de şebeke suyu bulunmayan tek köy olma özelliği taşıyan 30 haneli Kazan (Tiyar) Köyü'ne başta içme suyu olmak üzere tarım ve hayvancılığın sürdürebilecek su kaynaklarının yetersiz olduğu doğru mudur?
2. Yıllardır yaşanan su krizine ilişkin bugüne kadar çözüm getirilmemiş olmasının gerekçesi nedir?
3. Hakkari'nin Çukurca ilçesine 18 kilometre mesafede bulunan 30 haneli Kazan (Tiyar) Köyü'nün altyapı ve su sorununun çözülmesine ilişkin Bakanlığınızca atılan/atılacak adımlar nelerdir?
4. Suya erişimin güç olması nedeniyle geçimini tarım ve hayvancılıkla sağlayan köylülerin zararlarının tazminine ilişkin Bakanlığınızın bir girişimi olacak mıdır?
5. Köydeki kuraklık nedeniyle su kanallarının kuruduğu Colemêrg'in (Hakkari) Rubarok (Derecik) ilçesine bağlı Anadağ (Navberoja) köyünün Nihava mezarında su ve altyapı sorunun çözümüne ilişkin Bakanlığınızca atılan/atılacak bir adım bulunmakta mıdır, varsa bu adımlar nelerdir?
6. Nihava mezarında hayvan sağlığını tehdit eden ve üretimin sürdürülebilirliğine ket vuran bu durum için bugüne kadar bir çözüm üretilmemiş olmasının gerekçesi nedir?
7. Hakkari'nin Çukurca ilçesine 18 kilometre mesafede bulunan Kazan (Tiyar) Köyünde ve Colemêrg'in (Hakkari) Rubarok (Derecik) ilçesine bağlı Anadağ (Navberoja) köyünün Nihava mezarında tarım ve hayvancılığın desteklenmesine ilişkin Bakanlığınızca yürütülen çalışmalar nelerdir?
8. Bakanlığınızın 2025 yılı yatırım programında Hakkari'deki köylerin içme suyu altyapısı için ayrılmış bir bütçe bulunmakta mıdır? Varsa miktarı nedir?
9. Tarım ve Orman Bakanlığı'na bağlı DSİ veya Hakkari İl Özel İdaresi tarafından Kazan (Tiyar) Köyü ve Nihava mezarı için herhangi bir proje planı yapılmış mıdır?
10. Söz konusu köylerde yeraltı suyu araştırması veya sondaj çalışması yapılmış mıdır, yapılmadıysa gerekçesi nedir?